

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษา เรื่องปัจจัยด้านแรงจูงใจที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าโครงการเกษียณอายุราชการก่อนกำหนด : ศึกษาเฉพาะกรณีข้าราชการกรมแพทย์ทหารบก สามารถสรุป อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

5.1 สรุปผลของการศึกษา

การศึกษาปัจจัยด้านแรงจูงใจที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าโครงการเกษียณอายุราชการก่อนกำหนดของข้าราชการกรมแพทย์ทหารบก ทำการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างข้าราชการกรมแพทย์ทหารบก จำนวน 239 นาย เป็นนายทหารสัญญาบัตร จำนวน 276 นาย และนายทหารชั้นประทวน จำนวน 317 นาย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่แบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านแรงจูงใจที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าโครงการเกษียณอายุราชการก่อนกำหนด และส่วนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการเกษียณอายุราชการก่อนกำหนด เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม แล้วนำข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ ผลการศึกษพบว่า

1. ลักษณะทั่วไปเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 66.5 ที่ทำการศึกษาคือเพศชาย เป็นนายทหารชั้นประทวนที่มีตำแหน่งงานในองค์กรเป็นตำแหน่งหลัก ร้อยละ 43.9 ส่วนใหญ่ มีอายุอยู่ในช่วงต่ำกว่า 40 ปี ร้อยละ 36 มีสถานภาพสมรสร้อยละ 65.3 มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าร้อยละ 56.9 และมีอายุราชการ 26 ปีขึ้นไป ร้อยละ 33.5

2. ปัจจัยด้านแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้าโครงการเกษียณอายุราชการก่อนกำหนด

ปัจจัยด้านแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้าโครงการเกษียณอายุราชการก่อนกำหนด ของข้าราชการกรมแพทย์ทหารบกมีดังต่อไปนี้

ด้านสภาพการทำงาน ด้านกฎและระเบียบข้อบังคับ ด้านนโยบายการบริหารงาน

ด้านปริมาณงานและความรับผิดชอบ มีผลต่อการตัดสินใจเข้าโครงการเกษียณอายุราชการก่อนกำหนด อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 54 , 53.6 , 41.4 และ 45.2 ตามลำดับ

ด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ด้านเงินเดือนและค่าตอบแทน ด้านการได้รับพระราชทานยศสูงขึ้น ด้านเงินเพิ่มพิเศษ ด้านธุรกิจส่วนตัวหรืออาชีพเสริม มีผลต่อการตัดสินใจเข้าโครงการเกษียณอายุราชการก่อนกำหนด อยู่ในระดับปานกลาง อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 40.2 , 43.1 , 39.3 , 43.1 , 48.6 และ 40.6 ตามลำดับ

ด้านภาระส่วนตัว มีผลต่อการตัดสินใจเข้าโครงการเกษียณอายุราชการก่อนกำหนด อยู่ในระดับน้อยที่สุด ร้อยละ 44.9

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ส่วนใหญ่ ร้อยละ 40.6 การตัดสินใจเข้าโครงการเกษียณอายุราชการก่อนกำหนด ในระดับปานกลาง

5.2 ผลการทดสอบสมมติฐาน

ปัจจัยส่วนบุคคลในด้าน เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อายุราชการ และปัจจัยเฉพาะในด้าน สภาพการทำงาน กฎและระเบียบข้อบังคับ ความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน นโยบายการบริหารงาน เงินเดือนและค่าตอบแทน ปริมาณงานและความรับผิดชอบ ภาระส่วนตัว ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการตัดสินใจเข้าโครงการเกษียณอายุราชการก่อนกำหนดของข้าราชการกรมแพทยทหารบก

ปัจจัยส่วนบุคคลในด้าน ตำแหน่งงาน และ ปัจจัยเฉพาะในด้าน การได้รับพระราชทานยศสูงขึ้น เงินเพิ่มพิเศษ ธุรกิจส่วนตัวหรืออาชีพเสริม มีความสัมพันธ์กับระดับการตัดสินใจเข้าโครงการเกษียณอายุราชการก่อนกำหนดของข้าราชการกรมแพทยทหารบก

ปัจจัยส่วนบุคคลในด้าน เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อายุราชการ ตำแหน่งงาน และ ปัจจัยเฉพาะในด้าน สภาพการทำงาน กฎและระเบียบข้อบังคับ ความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน นโยบายการบริหารงาน เงินเดือนและค่าตอบแทน ปริมาณงานและความรับผิดชอบ ธุรกิจส่วนตัวหรืออาชีพเสริม ภาระส่วนตัว ที่ต่างกัน จะมีระดับการตัดสินใจเข้าโครงการเกษียณอายุราชการก่อนกำหนดของข้าราชการกรมแพทยทหารบกที่ไม่แตกต่างกัน

ปัจจัยเฉพาะในด้าน การได้รับพระราชทานยศสูงขึ้น เงินเพิ่มพิเศษ ที่ต่างกัน จะมีระดับการตัดสินใจเข้าโครงการเกษียณอายุราชการก่อนกำหนดของข้าราชการกรมแพทยทหารบกที่ไม่แตกต่างกัน

5.3 การอภิปรายผล

จากผลการศึกษาเกี่ยวกับ ปัจจัยด้านแรงจูงใจที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าโครงการเกษียณอายุราชการก่อนกำหนดของข้าราชการกรมแพทย์ทหารบก มีประเด็นสำคัญที่จะนำมาอภิปรายผลดังนี้

ปัจจัยด้านตำแหน่งงานมีผลต่อการตัดสินใจเข้าโครงการเกษียณอายุราชการก่อนกำหนดของข้าราชการกรมแพทย์ทหารบก จากกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา จำนวน 239 นาย เป็นนายทหารที่อยู่ในตำแหน่งหลัก 177 นาย ส่วนใหญ่ มีระดับความคิดเห็น ต่อการตัดสินใจเข้าโครงการเกษียณอายุราชการก่อนกำหนดของข้าราชการกรมแพทย์ทหารบก ในระดับปานกลาง ค่อนไปทางระดับมาก ส่วนตำแหน่งประจำหน่วย จำนวน 62 นาย ส่วนใหญ่ มีระดับความคิดเห็นต่อการตัดสินใจเข้าโครงการเกษียณอายุราชการก่อนกำหนดของข้าราชการกรมแพทย์ทหารบก ในระดับปานกลาง ค่อนไปทางระดับน้อยที่สุด ซึ่งจะเห็นได้ว่า ผลตอบแทนของการเข้าโครงการเกษียณอายุราชการก่อนกำหนด สามารถทำให้ข้าราชการกรมแพทย์ทหารบก ในตำแหน่งหลักเข้าโครงการมากกว่าตำแหน่งประจำหน่วย “ตำแหน่งประจำหน่วย” ซึ่งเป็นตำแหน่งในกระทรวงกลาโหมที่ไม่ได้กำหนดอัตราหรือชั้นยศไว้ในโครงสร้างการจัดหน่วยจึงไม่มีภารกิจหน้าที่เป็นการเฉพาะ ถ้า “ตำแหน่งหลัก” เข้าร่วมโครงการในจำนวนที่มากเกินไปจะส่งผลกระทบต่อ การปฏิบัติภารกิจของหน่วยได้

ปัจจัยด้านการได้รับพระราชทานยศสูงขึ้น และปัจจัยด้านเงินเพิ่มพิเศษ มีผลต่อการตัดสินใจเข้าโครงการเกษียณอายุราชการก่อนกำหนดของข้าราชการกรมแพทย์ทหารบก อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 และมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับระดับการตัดสินใจเข้าโครงการเกษียณอายุราชการก่อนกำหนด ข้าราชการกรมแพทย์ทหารบกส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการได้รับพระราชทานยศสูงขึ้นและเงินเพิ่มพิเศษ อยู่ในระดับ ปานกลาง ถึง มากที่สุด และมีระดับการตัดสินใจเข้าโครงการเกษียณอายุราชการก่อนกำหนดอยู่ในระดับปานกลาง ถึง มากที่สุด เช่นกัน จากผลการศึกษาพบความแตกต่างของระดับการตัดสินใจเข้าโครงการเกษียณอายุราชการก่อนกำหนดในกลุ่มของข้าราชการกรมแพทย์ทหารบกที่มีระดับความคิดเห็นด้านการได้รับพระราชทานยศสูงขึ้นและด้านเงินเพิ่มพิเศษ ที่แตกต่างกัน ดังนั้นสรุปได้ ความพึงพอใจต่อการได้รับพระราชทานยศสูงขึ้นและเงินเพิ่มพิเศษ ที่เพิ่มขึ้น จะส่งผลทำให้ข้าราชการกรมแพทย์ทหารบกอยากเข้าร่วมโครงการเกษียณอายุราชการก่อนกำหนดมากขึ้น

ปัจจัยด้านธุรกิจส่วนตัวหรืออาชีพเสริม มีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 กับ ระดับการตัดสินใจเข้าโครงการเกษียณอายุราชการก่อนกำหนดของข้าราชการกรมแพทย์

ทหารบก และไม่พบความแตกต่างของระดับการตัดสินใจเข้าโครงการเกษียณอายุราชการก่อนกำหนดระหว่างกลุ่มของ ระดับความคิดเห็นด้านธุรกิจส่วนตัวหรืออาชีพเสริม และข้าราชการกรมแพทย์ทหารบกส่วนใหญ่ มีระดับความคิดเห็นด้านธุรกิจส่วนตัวหรืออาชีพเสริมอยู่ในระดับปานกลาง ถึงระดับมากเป็นจำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 73 ซึ่งมองได้ว่า ข้าราชการกรมแพทย์ทหารบกมีความคิดเห็นด้านธุรกิจส่วนตัวหรืออาชีพเสริมจัดอยู่ในกลุ่มเดียวกัน ดังนั้นปัจจัยด้านธุรกิจส่วนตัวหรืออาชีพเสริมของข้าราชการกรมแพทย์ทหารบกจึงไม่ส่งผลทำให้เกิดความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญของระดับการตัดสินใจเข้าโครงการเกษียณอายุราชการก่อนกำหนด

เมื่อเปรียบเทียบปัจจัยเฉพาะทั้งสามด้าน คือ การได้รับพระราชทานยศสูงขึ้น เงินเพิ่มพิเศษ และ ธุรกิจส่วนตัวหรืออาชีพเสริม เมื่อพิจารณาเฉพาะปัจจัยที่ส่งผลต่อความแตกต่างของระดับการตัดสินใจเข้าโครงการเกษียณอายุราชการก่อนกำหนดซึ่งคือ ปัจจัยด้าน การได้รับพระราชทานยศสูงขึ้น และ เงินเพิ่มพิเศษ พบว่าค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของข้าราชการกรมแพทย์ทหารบกด้านเงินเพิ่มพิเศษมีความแตกต่างกันมากกว่าด้านการได้รับพระราชทานยศสูงขึ้น และค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นด้านเงินเพิ่มพิเศษมีค่าน้อยกว่าค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นด้านการได้รับพระราชทานยศสูงขึ้น ดังนั้นการเพิ่มความพึงพอใจด้านเงินเพิ่มพิเศษจะส่งผลทำให้มีข้าราชการกรมแพทย์ทหารบกอยากเข้าร่วมโครงการเกษียณอายุราชการก่อนกำหนดมากกว่าการเพิ่มระดับความพึงพอใจด้านการได้รับพระราชทานยศสูงขึ้น หรืออาจสรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าโครงการเกษียณอายุราชการก่อนกำหนดของข้าราชการกรมแพทย์ทหารบกมากที่สุด คือ ปัจจัยเฉพาะด้าน เงินเพิ่มพิเศษ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Tomas,S.(1999) ศึกษาเรื่อง Early Retirement at Teleglobe Canada: a Case Study. Master Thesis, Concordia University โดยปัจจัยที่มีผลมากที่สุดคือผลตอบแทนของการเกษียณอายุก่อนกำหนด(87.7%)

5.4 ข้อเสนอแนะ

1. ควรทำการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สะท้อนสภาพในเชิงลึก อันจะทำให้ได้รับความรู้มากขึ้น
2. ควรทำการศึกษากลุ่มตัวอย่างที่เป็นอาชีพที่ขาดแคลนและเกิดสมองไหลได้เช่น แพทย์ทันตแพทย์ เภสัชกร และพยาบาล โดยเฉพาะ เนื่องจากเป็นอาชีพที่ภาคเอกชนต้องการและจ่ายค่าตอบแทนมากกว่าภาครัฐ
3. ควรจะศึกษาปัจจัยจูงใจของโครงการเกษียณอายุราชการก่อนกำหนด แยกตามกลุ่มเป้าหมายของโครงการ